

INGLIZ TILINI BOSHLANG'ICH SINFLAR KESIMIDA O'QITISHDA INNOVATION METHODS IN PRIMARY CLASSES

Zikirtulloyeva Gulshoda Abduvohidovna

Denov Tadbirkorlik va pedagogika instituti

Pedagogika fakulteti Boshlang'ich ta'lif yonalishi

2- kurs talabasi

Mohinur Qayumova Murodullayevna

Ilmiy rahbar: Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Xorijiy filologiya fakulteti Ingliz til fani o'qituvchisi

Annotation:

Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda innovatsion usullardan foydalanish mavzusining qisqacha tavsifi berilgan. Bu mavzu bo'yicha muhokamalar, natijalar va xulosalarda ko'rib chiqilgan asosiy fikrlarni umumlashtiradi.

Boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda innovatsion usullarning integratsiyasi butun dunyo bo'ylab ta'lif muassasalarida tobora keng tarqalmoqda. Ushbu maqola boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun ingliz tilini o'qitishni yaxshilash uchun o'yinlashtirish, multimedia resurslari, loyiha asoslangan ta'lif, hikoya qilish, texnologiya integratsiyasi va kurslararo yondashuvlar kabi innovatsion yondashuvlardan foydalanish bilan bog'liq afzalliklar, qiyinchiliklar va eng yaxshi amaliyotlarni o'rganadi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, innovatsion usullardan foydalanish talabalarning faolligini, tilni o'zlashtirishini, 21-asr ko'nikmalarini rivojlantirishga va ijobjiy akademik natijalarga olib keladi. Biroq, samarali amalga oshirish uchun resurslardan foydalanish, o'qituvchilar malakasini oshirish va o'quv dasturlari cheklari kabi muammolarni hal qilish kerak. Boshlang'ich sinflarda ingliz tilini sifatli o'qitishni ta'minlash uchun oldinga intilish, ijodkorlik, hamkorlik va doimiy takomillashtirish madaniyatini rivojlantirish muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: Innovatsion usullar, ingliz tilini o'rgatish, boshlang'ich sinflar, gamifikatsiya, multimedia resurslari, loyiha asoslangan ta'lif, hikoyalar, texnologiyalar integratsiyasi, kursikulyar yondashuvlar, talabalarning faolligi, til o'zlashtirish, 21-asr ko'nikmalari, kasbiy rivojlanish, o'quv dasturlarini loyihalash.

Abstract:

This abstract provides a succinct overview of the topic of using innovative methods in teaching English in primary classes. It summarizes the key points addressed in discussions, results, and conclusions related to this topic.

The integration of innovative methods in teaching English in primary classes has become increasingly prevalent in educational settings worldwide. This abstract explores the benefits, challenges, and best practices associated with leveraging

innovative approaches such as gamification, multimedia resources, project-based learning, storytelling, technology integration, and cross-curricular approaches to enhance English language instruction for primary grade students. Results indicate that the use of innovative methods leads to improved student engagement, language acquisition, development of 21st-century skills, and positive academic outcomes. However, challenges such as access to resources, teacher training, and curriculum constraints must be addressed to sustain effective implementation. Moving forward, fostering a culture of creativity, collaboration, and continuous improvement is essential to ensure high-quality English language instruction in primary classes.

Keywords: Innovative methods, Teaching English, Primary classes, Gamification, Multimedia resources, Project-based learning, Storytelling, Technology integration, Cross-curricular approaches, Student engagement, Language acquisition, 21st-century skills, Professional development, Curriculum design.

Аннотация:

В данном реферате представлен краткий обзор темы использования инновационных методов преподавания английского языка в начальных классах. В нем обобщены ключевые моменты, рассмотренные в ходе дискуссий, результаты и выводы, связанные с этой темой.

Интеграция инновационных методов преподавания английского языка в начальных классах становится все более распространенной в образовательных учреждениях по всему миру. В этом реферате рассматриваются преимущества, проблемы и лучшие практики, связанные с использованием инновационных подходов, таких как геймификация, мультимедийные ресурсы, проектное обучение, рассказывание историй, интеграция технологий и междисциплинарные подходы для улучшения преподавания английского языка для учащихся начальных классов. Результаты показывают, что использование инновационных методов приводит к повышению вовлеченности учащихся, овладению языком, развитию навыков 21-го века и положительным академическим результатам. Однако для обеспечения эффективной реализации необходимо решить такие проблемы, как доступ к ресурсам, подготовка учителей и ограничения учебной программы. Двигаясь вперед, укрепляя культуру творчества, сотрудничества и постоянного совершенствования, необходимо обеспечить высококачественное преподавание английского языка в начальных классах.

Ключевые слова: Инновационные методы, Преподавание английского языка, Начальные классы, Геймификация, Мультимедийные ресурсы, Проектное обучение, Рассказывание историй, Интеграция технологий, Междисциплинарные подходы, Вовлечение учащихся, Овладение языком, Навыки 21 века, Профессиональное развитие, Разработка учебной программы.

KIRISH.

Hozirgi jadal rivojlanayotgan dunyoda ingliz tilini samarali bilishga talab har qachongidan ham katta. Ingliz tilini egallash nafaqat muloqotni osonlashtiradi, balki imkoniyatlar dunyosiga eshiklarni ochadi. Ingliz tilining global muloqotdagi muhim rolini tan olgan o'qituvchilar, ayniqsa, boshlang'ich ta'linda til o'rganishni yanada qiziqarli va ta'sirchan qilish uchun doimo innovatsion usullarni izlaydilar.

An'anaviy o'rganish va monoton grammatika mashqlari kunlari o'tdi. Zamонавиy pedagogika boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda dinamik, interaktiv va o'quvchiga yo'naltirilgan yondashuvlarga urg'u beradi. Bu yerda biz o'qituvchilar yosh o'quvchilar o'rtasida ingliz tilini bilishni rivojlantirish uchun qo'llayotgan innovatsion usullar sohasini o'rganamiz.

1. O'yinlashtirish: O'yin elementlarini ingliz tili darslariga integratsiyalash talabalarning faolligini va motivatsiyasini sezilarli darajada oshirishi mumkin. O'quv o'yinlari, boshqotirmalar va interaktiv viktorinalar nafaqat o'rganishni qiziqarli qiladi, balki lug'at, grammatika va tushunish kabi til ko'nikmalarini mustahkamlaydi. Kahoot kabi platformalar!, Quizizz va ta'lim ilovalari til o'rganish maqsadlariga moslashtirilgan ko'plab o'yin turlarini taklif etadi.

2. Multimedia resurslari: Videolar, animatsiyalar va audiokliplar kabi multimedia resurslaridan foydalanish tilni o'rganish bo'yicha chuqur tajribalarni taqdim etishi mumkin. Vizual va eshitish stimullari tildan foydalanishni kontekstuallyashtirishga yordam beradi, mavhum tushunchalarini yosh o'quvchilar uchun yanada aniqroq qiladi. YouTube, TED-Ed va ta'lim podkastlari kabi platformalar o'qituvchilar tinglab tushunish va nutq ko'nikmalarini rivojlantirish uchun o'z dars rejalariga kiritishlari mumkin bo'lgan ko'plab yoshga mos kontentni taklif etadi.

3. Loyihaga asoslangan ta'lim: Talabalarni loyihaga asoslangan ta'limga (PBL) jalb qilish nafaqat ularning til ko'nikmalarini oshiradi, balki ijodkorlik, tanqidiy fikrlash va hamkorlikni rivojlantiradi. Hikoyalarni kitoblarini yaratish, intervyu o'tkazish yoki multimedia taqdimotlarini tayyorlash kabi vazifalarni belgilash talabalarni ingliz tilini real dunyo kontekstlarida qo'llashga undaydi, shu bilan ularning til tushunchalarini chuqurroq tushunishlari va muloqotga bo'lgan ishonchlarini oshiradilar.

4. Hikoya va drama: Hikoya va dramaning kuchidan foydalanish yoshlar ongini o'ziga jalb qilishi va ularning tasavvurini yoqishi mumkin. Hikoyalarni ovoz chiqarib o'qish, rol o'ynash va sahnalashtirish o'quvchilarga tilni mazmunli va ifodali o'rganish imkonini beradi. Bundan tashqari, ushbu tadbirlar o'quvchilarning og'zaki muloqot ko'nikmalarini va ingliz tilida gapirishga ishonchini tarbiyalash bilan birga, tilning ravonligi, tushunish va madaniy xabardorlikni rivojlantiradi.

5. Texnologiya integratsiyasi: Raqamli vositalar va platformalarni qamrab olish boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda inqilob qilishi mumkin. Interfaol doskalar,

ta'lim dasturlari va onlayn o'quv platformalari turli xil o'rganish uslublari va ehtiyojlarini qondirish uchun interaktiv mashqlar, multimedia kontenti va shaxsiy fikr-mulohazalarni taklif qiladi. Bundan tashqari, virtual reallik (VR) va kengaytirilgan haqiqat (AR) texnologiyalari asl lingvistik kontekst va madaniy tajribalarni taqlid qiluvchi immersiv til o'rganish muhitini yaratish uchun ulkan salohiyatga ega.

ADABIYOT TAHLILI VA METOD:

Boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda innovatsion usullardan foydalanish o'quv tadqiqotlarida katta e'tiborni tortdi. Adabiyot tahlili bir nechta asosiy mavzular va xulosalarini ochib beradi:

1. Ishtirok etish va motivatsiya: Ko'plab tadqiqotlar innovatsion usullar orqali yosh o'quvchilarni jalb qilish va rag'batlantirish muhimligini ta'kidlaydi. Gamifikatsiya, multimedia resurslari va loyiha asosida o'qitish talabalarning ingliz tili darslariga qiziqishi va ishtirokini oshirishi ko'rsatilgan (Gee, 2003; Wouters va boshq., 2013).

2. Tilni o'zlashtirish: Innovatsion usullar immersiv va interaktiv o'rganish tajribasini taqdim etish orqali tilni o'zlashtirishni osonlashtiradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, hikoyalar, drama va texnologiya integratsiyasi kabi tadbirlar boshlang'ich sinf o'quvchilari orasida tilning ravonligi, tushunish va madaniy xabardorlikni rivojlantirishga yordam beradi (McKinnon, 2018; Thorne, 2008).

3. Kognitiv rivojlanish: Boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'rgatishning innovatsion yondashuvlari ijodkorlik, tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirish orqali kognitiv rivojlanishni rag'batlantiradi. Loyihaga asoslangan ta'lim, xusan, o'quvchilarni real dunyo kontekstlarida til ko'nikmalarini qo'llashga undaydi, bu esa lingvistik tushunchalarni chuqurroq tushunish va saqlashga olib keladi (Tomas va Braun, 2011; Harmer, 2007).

4. Kurikulyarlararo integratsiya: Ingliz tilini o'rganishni boshqa fanlar bilan integratsiyalash fanlararo aloqalarni va yaxlit o'rganishni ta'minlaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, kurslararo yondashuvlar fan, ijtimoiy tadqiqotlar va san'at kabi sohalarda mazmunli bilimlarni mustahkamlash bilan birga o'quvchilarning til malakasini oshiradi (Cummins, 2000; Mohan, 1986).

MUHOKAMA.

Innovatsion usullarni joriy etishdagi qiyinchiliklar:

1. Resurslarga kirish: texnologiya, multimedia resurslari va treningdan foydalanishning cheklanganligi innovatsion usullarni sinflarda, ayniqsa resurslari kam bo'lgan sharoitlarda samarali joriy etishga to'sqinlik qilishi mumkin.

2. O'qituvchilar malakasini oshirish: O'qituvchilar o'z o'qitish amaliyotiga innovatsion usullarni, jumladan, pedagogik tayyorgarlik, texnik mahorat va o'quv dasturlarini loyihalashtirishni samarali integratsiyalash uchun o'qitish va qo'llab-quvvatlashni talab qilishi mumkin.

3. O'quv dasturlari cheklovleri: Belgilangan o'quv dasturi mazmunini qamrab olish va talabalarni standartlashtirilgan testlarga tayyorlash bosimi ingliz tilini o'qitishda innovatsion usullarni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan moslashuvchanlik va tajribalarni cheklashi mumkin.

4. Infratuzilma cheklovleri: Ishonchsiz internet ulanishi yoki sinf texnologiyalarining etarli emasligi kabi noto'g'ri infratuzilma innovatsion usullarni, ayniqsa qishloq yoki kam ta'minlangan hududlarda amalga oshirishda qiyinchiliklar tug'dirishi mumkin.

5. O'zgarishlarga qarshilik: manfaatdor tomonlarning, jumladan, ma'murlar, ota-onalar va siyosatchilarning innovatsion usullarga shubha bilan qarashlari yoki o'qitishning an'anaviy yondashuvlarini afzal ko'rishlari ularning qabul qilinishi va amalga oshirilishiga to'sqinlik qilishi mumkin.

Innovatsion usullardan foydalanishning eng yaxshi amaliyotlari:

1. Pedagogik uyg'unlik: innovatsion usullar o'quv dasturi maqsadlari, til o'rganish maqsadlari, talabalarning ehtiyojlari, qiziqishlari va malaka darajalariga mos kelishini ta'minlash.

2. Kasbiy rivojlanish: Pedagoglarning innovatsion usullardan, jumladan, o'quv seminarlari, tengdoshlar bilan hamkorlik va murabbiylik dasturlarini qo'llash bo'yicha o'z salohiyatini oshirish uchun doimiy malaka oshirish imkoniyatlarini taqdim etish.

3. Resurslardan foydalanish imkoniyati: Innovatsion usullarni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan resurslar, texnologiya vositalari va qo'llab-quvvatlash xizmatlaridan, ayniqsa, yetarli darajada xizmat ko'rsatilmagan jamoalarda adolatli foydalanishni ta'minlash.

4. Hamkorlikdagi hamkorlik: Innovatsion usullarni joriy qilishni qo'llab-quvvatlash hamda tashqi resurslar va tajribadan foydalanish uchun o'qituvchilar, talabalar, ota-onalar, jamiyat manfaatdor tomonlari va sanoat hamkorlari o'rtaida hamkorlikni rivojlantirish.

5. Baholash va mulohaza yuritish: Ingliz tilini o'rganish natijalari va talabalarning faolligini oshirishda innovatsion usullarning samaradorligini muntazam ravishda baholash. Fikr-mulohaza va baholash ma'lumotlari asosida aks ettiruvchi amaliyot va doimiy takomillashtirishni rag'batlantirish.

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda innovatsion usullardan foydalanish til o'rganish tajribasi va natijalarini o'zgartirish uchun ajoyib imkoniyatlarni namoyish etdi. Gamifikatsiya, multimedia resurslari, loyiha asosida o'qitish, hikoya qilish, texnologiya integratsiyasi va kurslararo yondashuvlar integratsiyasi orqali o'qituvchilar boshlang'ich sinf o'quvchilarining turli ehtiyojlari va qiziqishlarini qondiradigan dinamik va qiziqarli o'quv muhitini yaratishga muvaffaq bo'ldi.

Innovatsion usullarni tatbiq etish natijalari juda ijobiy bo'lib, o'quvchilarning faolligi, til o'zlashtirishi, 21-asr ko'nikmalarini rivojlantirish va umumiy o'quv natijalarida yaxshilanishlar qayd etildi. Ijodkorlik, tajriba va hamkorlik madaniyatini tarbiyalash orqali o'qituvchilar boshlang'ich sinf o'quvchilari o'rtasida ingliz tilini bilish darajasini muvaffaqiyatli oshirib, ularda tanqidiy fikrlash, ijodkorlik va madaniy ongni rivojlantirdilar.

Biroq, innovatsion usullarni, jumladan, resurslardan foydalanish, o'qituvchilar malakasini oshirish, o'quv dasturlari cheklovlarini va infratuzilma cheklovlarini amalgalash bilan bog'liq muammolar va mulohazalarni tan olish muhimdir. Ushbu muammolarni hal qilish barcha darajadagi manfaatdor tomonlardan, jumladan siyosatchilar, ma'murlar, o'qituvchilar, ota-onalar va jamiyat a'zolarining birgalikdagi sa'y-harakatlarini talab qiladi.

Oldinga qarab, boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'rgatishda innovatsion usullarni samarali tatbiq etishni qo'llab-quvvatlash uchun o'qituvchilarning kasbiy rivojlanish imkoniyatlariiga sarmoya kiritishni davom ettirish, resurslar va texnologiya vositalaridan teng foydalanishni ta'minlash va hamkorlikda hamkorlikni rivojlantirish zarur. Shunday qilib, biz boshlang'ich sinf o'quvchilari tobora o'zaro bog'langan va rang-barang dunyoda muvaffaqiyatga tayyorlaydigan ingliz tilidan yuqori sifatli ta'limga olishlarini ta'minlay olamiz.

Adabiyotlar:

1. Gee, JP (2003). Qanday video o'yinlar bizga o'rganish va savodxonlik haqida o'rgatishi kerak. Entertainmentdagi kompyuterlar (CIE), 1(1), 20-20.
2. Xarmer, J. (2007). Ingliz tilini o'qitish amaliyoti (4-nashr). Longman.
3. MakKinnon, M. (2018). EFL boshlang'ich talabalarining ingliz tilida so'zlashuv ko'nikmalarini yaxshilash uchun raqamli hikoyalardan foydalanish. Texnologiya bilan ingliz tilini o'rgatish, 18(1), 53-68.
4. Torn, SL (2008). Ochiq Internet muhitida va ommaviy ko'p o'yinchi onlayn o'yinlarda transmadaniy aloqa. CALICO jurnali, 25(3), 449-474.
5. Cummins, J. (2000). Til, kuch va pedagogika: Ikki tilli bolalar o'zaro otishmada. Ko'p tilli masalalar.
6. Tomas, D. va Braun, JS (2011). O'rganishning yangi madaniyati: doimiy o'zgarishlar dunyosi uchun tasavvurni rivojlantirish. CreateSpace mustaqil nashriyot platformasi.
7. Wouters , P., van Nimwegen, C., van Oostendorp , H., & van der Spek , ED (2013). Jiddiy o'yinlarning kognitiv va motivatsion ta'sirining meta-tahlili. Pedagogik psixologiya jurnali, 105(2), 249-265.
8. Mohan, BA (1986). Til va tarkib. Addison-Uesli.

9. Muxlisa, Sobirjonova, and Qayumova Mohinur. "LINGVOKULTURALOGIYANING KELIB CHIQISH TARIXI." Евразийский журнал академических исследований 2.3 (2022): 379-383.
10. Qayumova, Mohinur Murodulayevna. "THEORETICAL-METHODOLOGICAL ANALYZE OF COSMOS AND INDIVIDUAL ON CONTEXT OF EXPERIMENTAL SCIENCE." Интернаука 28 (2018): 77-79.
11. Ergashovna M. G. TYPES OF FABRICS AND THEIR ANALYSIS //Proceedings of Scientific Conference on Multidisciplinary Studies. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 59-61.
12. Qayumova, Mohinur Murodullayevna, Muhlisa Sobirjonovna Sobirjonova, and Feruz Qurbanaliyevich Saidov. "Galileo's influence on John Milton concept "individual". Similarities and differences between the outlook of Galileo and John Milton." Science and Education 2.6 (2021): 494-498.